

Van Babel naar Peking. Een avontuur in de taalexpres

1 februari 2007

Auteur: Kristien Sieckelinck

Volume: 36

Nummer: 3

Pagina's: 47-52

Documenten

- [vonk_jrg36_027.pdf](#)

47 o g e s c h u d van babel naar peking een avontuur in de taalexpres kristien sieckelinck nederlandse les geven aan laaggeschoolde anderstalige volwassenen een geweldig boeiende en leuke job met als einddoel anderstaligen te laten meedraaien in de belgische maatschappij maar dit blijkt een ontzettend moeilijke opgave enerzijds is het louter praktisch meedraaien echt niet vanzelfsprekend voor onze cursisten ze begrijpen nochtans vrij veel woorden en verwerven op school wel een basiskennis functioneel nederlands toch blijft het voor velen onder hen moeilijk om die kennis op het juiste moment op te roepen zitten we wel op anderzijds lijkt het nog veel moeilijker om warm contact het juiste spoor wanneer we te leggen met de man in de straat een praatje maken integratie zo aan de bushalte bijvoorbeeld mensen kijken of lopen vereenzelvigen vaak gewoon weg functioneel contact allemaal goed met de neder en wel en belangrijk en ook haalbaar voor een groot deel landse taal van onze cursisten maar wat met menselijk echt contact met belgen ligt daar niet nog een grotere motivatie om nederlands te leren hoe komt het trouwens dat dit zo moeilijk is zitten we wel op het juiste spoor wanneer we integratie zo vereenzelvigen met de nederlandse taal en is het belang van taal om ons doel te bereiken wel zo groot als we op het eerste gezicht denken februari 2007 nummer 3 36e jaargang 48 beelden belangrijker den die net naar huis gaan na een avondje dan taal kleurenwiezen op die manier zouden ze denk ik ook veel gemakkelijker nederlands ik stel me die vragen omdat ik enerzijds leren maar hoe doe je dat hoe voelt het nederlandse les geef maar anderzijds de eigenlijk om een vreemdeling te zijn en de wereld vanuit een heel ander standpunt omgangstaal niet goed te spreken zou ik bekijk namelijk als filmschoolstudent waar gemakkelijk contact kunnen leggen in een beelden veel belangrijker worden dan taal ander land met een andere taal ik besloot we worden op de filmschool voortdurend het eens uit te testen geconfronteerd met de vluchtigheid van woorden tegenover de kracht en de sterkte van beelden beelden zeggen iets over de op reis naar barcelona essentie van een mens terwijl taal vooral gebruikt wordt om te verhullen te verwarren te verleiden indruk te maken of een en dus fietste ik vorige zomer naar

barce reactie uit te lokken we leren dat taal lona het was de eerste keer dat ik alleen weinig met waarheid of geloofwaardigheid op reis ging het was rotslecht weer mijn te maken heeft kortom dat het dikwijls tentje slaapzak en al mijn kleren waren nat dient om iets anders te zeggen dan wat het en ik geraakte alleen maar aan de praat met eigenlijk zegt toegepast op film betekent plakkerige mannen die de midlifecrisis na dit dat de kijker een personage leert kennen derden of al lang voorbij waren ik ver door hoe dit personage handelt eruit ziet of vloekte mezelf dat ik zo n reis ondernomen de keuzes die het maakt en niet door wat had en er niet in slaagde om eens een fijne het zegt ik geloof dat dit klopt op het vlak avond te hebben met een franse vrouw van van film maar misschien is het evengoed onder de 60 jaar bijvoorbeeld maar ik viel van toepassing op de werkelijkheid nog liever dood dan uit zieligheid andere toeristen te gaan opzoeken om eens mee te onze cursisten hebben vaak problemen die praten nee ik wilde een fijne avond met niets met taal te maken hebben om contact franse mensen te leggen nog voor ze iets gezegd hebben loopt het contact al mis onze cursisten ik was gefocust op het feit dat ik zo slecht denken dat wij bijna allemaal racisten zijn frans spreek hoe maak je contact met maar dat geloof ik niet er is iets anders mensen als je de taal niet goed spreekt niet gaande misschien moe in verenigingen zit en alleen bent wat echt ten we eens proberen om niet altijd bevorderlijk is voor je humeur je nog voor ze iets het probleem van de begint daardoor bovendien al snel te denken gezegd hebben andere kant te bekijken en dat je niet normaal bent of nog erger dat de loopt het contact op zoek gaan naar een anderen je niet aanvaarden en dat je sociaal al mis manier waarop we onze gestoord bent het gevoel een vreemdeling cursisten trucjes kunnen te zijn was dus tastbaarder dan mij lief leren om de belgen te was en ik was maar in frankrijk en ik ontdooien zodanig dat ze wel aan de toog ben dan nog blank en zie er echt niet kunnen gaan hangen met een belg en hier gevaarlijk uit samen met mijn geworstel met een lief zouden kunnen vinden en waardoor het frans zakten mijn persoonlijkheid en ze welkom zijn op een bus gepensioneerd zelfvertrouwen als een pudding in elkaar 36e jaargang nummer 3 februari 2007 49 tijdens die reis ook al zeiden de mensen dat kon niet goed gaan maar lies kon me ze me begrepen en bleek dat ook wel toch overtuigen had ik het gevoel dat ik niets van mezelf in die taal kon leggen ik was de taal niet we wilden niet als verwaande toeristen in genoeg meester om grapjes te maken en een jeep het land rondhossen dus kozen vond mezelf saai onzeker en ergerlijk in het we voor de fiets met zo frans weinig mogelijk bagage zodat we met chinezen het gevoel een het liet me niet los waarom ik geen leuke moesten onderhandelen vreemdeling te reis had en ik hield er een beetje een kater om aan eten en een zijn was dus aan over de overeenkomsten met onze slaapplek te geraken in tastbaarder dan cursisten daagden bovendien al snel in de peking vonden we twee mij lief was nederlandse les ook op de hogere oude grootmoederfiet niveaus lijkt de klas vooral te bestaan uit sen we namen een onzekere wat timide mensen ook al rugzakje mee met wat basisgerief waaron probeer ik de lessen zo leuk mogelijk te der een kaart die we niet konden lezen en maken tijdens de pauze praten onze de point it een boekje met duizenden foto s cursisten in hun eigen taal en dan komen er van voorwerpen plaatsen en zo reden vaak totaal andere mensen naar voren

hun we de stad uit peking is een bouwwerf vol karakters komen tevoorschijn ik begrijp krottenwijken afgewisseld met torenhoge niets van wat ze zeggen maar toch lijkt ik flatgebouwen nogal vlaams aandoende hen beter te leren kennen in de pauze dan fermettes of gigantische complexen niet in de les zelf door hun expressie wijs uit te geraken hoeveel ringen heeft die lichaamstaal en manier van praten het is stad het lijkt alsof we er al zes gepasseerd natuurlijk ook mogelijk dat het veel te zijn hoe schrijf je peking trouwens in het maken heeft met het feit dat ze zich tijdens chinees is peking wel peking in t de les in een klas bevinden en daar niet aan chinees zelfs china is niet china in het gewend zijn maar toch het is heel chinees tussen alle tekens die we niet opvallend konden lezen waren de cijfers het enige wat we herkenden aan de hand daarvan probeerden we te raden wat alles bete kende zo voelt het dus om analfabeet te fietsen in china zijn later die zomer ben ik met een vriendin we kregen honger hoe ziet een restaurant lies gaan fietsen in china ik zag het op er hier aan de buitenkant uit lies stelde voor hand eigenlijk niet echt goed zitten als voor om zo n druk be ik in frankrijk al geen contact kon leggen volkt krottenwijkje in te met de lokale bevolking hoe zou het dan in rijden de chinezen lach zo voelt het china moeten lukken met een taal die ik ten zich te pletter toen ze dus om analfabeet helemaal niet begrijp bovendien kwamen ons zagen al vond ik te zijn we net uit mongolie waar we met stenen van mezelf dat ik er toen waren bekogeld op een markt en ik had ook nog redelijk goed uitzag al over die chinezen gehoord dat ze zo na veel kakelen uitbeelden tekenen en racistisch zijn tegenover blanken nee dit naar onze buik wijzen kregen we kip het februari 2007 nummer 3 36e jaargang 50 vlees was nog rood en lag op een bedje van overal op straat stonden kraampjes met roze en blauwe groenten en hoera rijst ondefinieerbaar eten en na al dat fietsen ik had op dat moment al het gevoel dat ik hadden we razende honger heel de stad die kip niet ging overleven gezien de kreeg de aura van een geweldige feesttafel hygienische staat van het restaurant over zich en we deden ons te goed aan de heerlijke witte bollen slierten sponsachtige hoe verder we de stad uit reden hoe puree en kippenpoten na een paar flesjes vreemder we werden bekeken we stapten chinees bier voelden we ons er eigenlijk een cafeetje binnen de stamgasten waren helemaal thuis vooral mannen die ons leken uit te lachen en ons bekeken op een manier die niet leuk de tweede dag begon met een prachtige was sommigen kwamen naar ons toe en zonsopgang en we hadden zowaar zin probeerden een gesprek aan te knopen wij gekregen in het avontuur het gebied werd gebaarden dat we niets konden verstaan onherbergzamer en we vertrouwden steeds waarop ze met een hoog en schrill vaker op de chinezen om de weg te vinden stemmetje tegen ons begonnen te roepen we werden nog altijd raar bekeken maar we probeerden krampachtig iets te begonnen het grappig te vinden en spraken begrijpen van wat ze zeiden maar het was mensen aan met een lach op ons gezicht to ta le overrompelende chaos hun we deden geen moeite meer om engels woorden voelden aan als een vloedgolf engels te praten maar stelden onze waarvan we zo snel mogelijk wilden gaan vragen gewoon in het nederlands met lopen ik deinsde dan ook terug en durfde behulp van de nodige gebaren expressie hen amper aankijken het leek allemaal zo en foto s in de point it agressief en ik kon alleen maar denken die chinezen zijn in-

derdaad dikke racisten alles veranderde als ze naar de haartjes op onvriendelijk en bovendien te dom om twee onze armen wezen of naar onze neus die hulpeloze prachtexemplaren uit het westen ze blijkbaar supergrappig vinden wezen te helpen en een sloot yuans als beloning te wij al lachend naar hun ogen en het ijs was krijgen ik had bovendien gebroken we hadden geen enkele houvast echt geen idee hoe we op dat gekke chinese platteland behalve we ontdekten dat ooit de weg naar het humor en spelletjes we ontdekten dat we we eigenlijk niet in centrum van peking terug eigenlijk niet in een land vol chinezen aan een land vol zouden kunnen vinden het fietsen waren maar in een land vol chinezen aan het mensen in plaats van bang weg te kijken fietsen waren s avonds belandden we ons kwetsbaar te voelen of ons te ergeren maar in een land in een klein stadje er was aan al het geroep in onze oren deden we vol mensen geen enkele andere toerist ons best om al lachend volop de aandacht meer te bespeuren we te trekken we hadden bijvoorbeeld het plan hadden ondertussen al opgevat om koste wat het kost elke dag lang begrepen dat we met taal niets meer koffie te drinken dus beeldden we warm duidelijk konden maken dus gebaarden we water uit als we een cafe binnenwandelden dat we een plek om te slapen zochten en haalden een doosje oploskoffie uit onze die vonden we niet echt mooi of zo rugzak en maakten koffie voor de neus van eigenlijk gewoon een klein bed in een de stamgasten we knoeiden tijdens het betonnen flat maar echt wel een bed eten met de stokjes en de chinezen maar 36e jaargang nummer 3 februari 2007 51 lachen na een paar hulpeloze blikken gesproken taal of kwamen ze voordoen hoe het moest en lichaamstaal ziezo ik ben die zomer met een heel raar gevoel lies had een camera mee met een lcd thuisgekomen hoe is het mogelijk dat ik in scherm waar vooral de kinderen op af frankrijk bijna altijd alleen was en dat er op kwamen hetzelfde met de papieren diertjes het chinese platteland echt menselijk warm die ik vouwde de volwassenen waren er contact was terwijl ik echt wel genoeg trouwens minstens even erg door gefasci frans spreek om mij te kunnen redden en neerd we kregen gratis drank en eieren en geen woord chinees moet ik daaruit we hoefden er alleen maar vriendelijk voor afleiden dat gesproken taal helemaal niet zo te zijn toen we dat ontdekten was het belangrijk is als we denken en dat feest we hadden de ene leuke band na de lichaamstaal veel belangrijker is andere en het halve dorp ging samen met ons naar de fietsenmaker we speelden in china konden we taal niet gebruiken op spelletjes met de chinezen door met een de manier waarmee we er hier in belgie muntstukje door een stadswijk te wandelen mee omgaan ik denk dat taalgebruik hier en het zo opvallend mogelijk op te gooien erg samenhangt met verstandelijke capaci bij elke kruising bij kop gingen we naar teiten en rond veel meer draait dan het puur links bij munt naar rechts eerst deden we overbrengen van informatie woorden zijn dat zelf maar we kregen zoveel aandacht zo beladen en worden als zo belangrijk dat we het uitlegden aan chinezen weer beschouwd ik denk dat zelfs veel moeder zonder woorden en zij het op de duur taalsprekers het niet gemakkelijk vinden om voor ons deden ongelooflijk wat een pret precies te zeggen wat ze bedoelen het is we veroorzaakten we speelden in op hun dus uiteindelijk een beetje sadistisch om het nieuwsgierigheid en ze kwamen als vanzelf vanzelfsprekend te vinden dat laagge vol sympathie naar ons toe schoolde anderstaligen dit kunnen

leren we hadden op het einde van de reis het misschien is beeldtaal een manier van gevoel dat we een raadsel hadden communiceren die veel meer mensen ligt opgelost vanaf het moment dat we onze want eigenlijk verloopt de communicatie op krampachtige pogingen om ons te redden die manier in dezelfde taal in taal staakten en onze creativiteit de vrije en op hetzelfde niveau via loop lieten om andere manieren te zoeken een soort van interactie als men een om te communiceren ontdekten we dat er die ten eerste leuk is en vreemde taal moet zoveel meer dimensies zijn in een mens dan ten tweede van beide spreken tegen een de woorden die hij zegt het was vooral de partijen een even grote moedertaal chinese taal die ons angst aanjoeg en niet inspanning vraagt als spreker kantelt het de chinezen chinezen zijn lief nieuws men een vreemde taal evenwicht vrijwel gierig gastvrij en hebben een geweldig moet spreken tegen een meteen gevoel voor humor ze willen niets liever dan moedertaalspreker kan iets aan ons verdienen maar vinden het telt het evenwicht vrijwel grappig als wij proberen af te dingen meteen de moedertaalspreker is zo bevoor deeld in zijn mogelijkheden en manieren van februari 2007 nummer 3 36e jaargang 52 uitdrukken dat is frustrerend voor iemand uitspreken maar dat lichaamstaal expres die de taal niet zo goed kent want uiteindelijk sie creativiteit en humor ook belangrijk zijn wil men niks liever dan het spel meespelen gesproken taal benadrukt de verschillen vanaf het moment dat lies en ik besloten tussen mensen beeldtaal daarentegen om ons niet meer te focussen op taal ging vraagt evenwicht en focust op de gelijke er een nieuwe wereld voor ons open en nissen tussen twee partijen het is bovendien werden we geweldig creatief op een totaal een manier waarop men veel gemakkelijker ander vlak door het communiceren als een respect kan uitdrukken spel op te vatten dat leuk grappig en een voor de andere al is het beetje uitdagend is en vooral niet gesproken taal maar door vriendelijk te gebonden aan taal ontdekten we dat veel benadrukt de lachen bijvoorbeeld dingen tussen ons en de chinezen het verschillen tussen zelfde zijn dat gaf ons zelfvertrouwen net mensen mensen die in belgie door onze hulpeloosheid overdreven uit te belanden en meestal veel spelen en onze vooroordelen te laten varen minder kansen hebben werd alles gemakkelijk in china in het begin gekregen op goed onder was dat echt niet zo vanzelfsprekend want wijs verdrinken vaak in onze taal net zoals de eerste reacties op onze komst waren mij overkwam in china en zelfs in frankrijk vaak onprettig maar we lachten altijd ook ze worden voortdurend geconfronteerd met als ze ons voor de gek hielden en bleven iets dat hen radicaal anders maakt dan ons het spel meespelen we stonden er voor de taal dus terwijl ze op zoveel andere open we konden ook niet anders en vlakken zo erg op ons lijken ik denk dat waren niet bang gesproken taal vaak veeleer een kloof schept tussen mensen dan een band een wij waren natuurlijk vreemdelingen met een kloof die er in essentie niet is thuis en een leuke job waar we terug naartoe konden gaan en met een leven dat we zouden op school kunnen proberen om op wieltes loopt misschien waren we niet onze cursisten iets buitentaligs te leren meteen te vergelijken met onze cursisten iets dat het contact tussen mensen maar lies en ik hebben toch het gevoel dat vergemakkelijkt we zouden onze lessen we daar in china iets heel bijzonders kunnen baseren op het feit dat communi hebben meegemaakt catie niet alleen draait rond zinnnetjes kristien sieck-

elinck met dank aan michel smets centrum basiseducatie antwerpen kristien sieck-
elinck cbe antw be 36e jaargang nummer 3 februari 2007